

[Bladt.]

sammen med, at det nu haster med at få gennemført udlånsloven. I 1959 gennemførtes loven ved tredje behandling den 27. februar — i år bliver det endnu senere. Det skyldes først og fremmst, at udvalget har måttet afvente kommissionsbetænkningen, inden man kunne komme i gang med arbejdet. Jeg udtaler håbet om, at vi i fremtiden kan gennemføre loven på et betydeligt tidligere tidspunkt under hensyn til ansøgernes dispositioner og den praktiske tilrettelægning af arbejdet.

Må jeg så blot til sidst gøre den bemærkning, at jeg finder det beklageligt, at det ikke synes muligt at videreføre denne lovgivning ad samme spor som hidtil på bred parlamentarisk basis. Loven har jo virket godt, og dens økonomiske konsekvenser har været særdeles begrænsede og overskuelige. Nu er denne lovgivning indkorporeret i oppositionspartiernes spare- og skattelettelsesprogram, og her vil vi få et klart eksempel på, hvorledes en skatteletelse kommer til at virke over for en gruppe medborgere, som har de laveste lønindtægter.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de af ministeren stillede ændringsforslag nr. 6, 8 og 9, som er tiltrådt af et flertal i udvalget bestående af repræsentanter for regeringspartierne, og samtidig anbefale at stemme imod ændringsforslagene nr. 1-5 og 7 stillet af et mindretal bestående af repræsentanter for venstre og det konservative folkeparti.

Søren Andersen: Da vort partis ordfører, det ærede medlem hr. Niels Eriksen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på venstres vegne motivere de ændringsforslag, hvortil vi er medforslagsstillere.

Disse ændringsforslag er i meget nøje overensstemmelse med vor indstilling vedrørende en begrænsning af den offentlige udlånsvirksomhed. I det hele taget bygger vore ændringsforslag på en begrænsning af udlånene, og når vi tager den ene million kroner med, som hidtil har været benyttet til at bygge for ejerens regning, kommer vi til en begrænsning på henved 10 mill. kr. Det skal dog ikke forstås sådan, at den samlede prioriterings størrelse ændres, men vi ønsker, at der forud for et efterfølgende

statslån rejses en førsteprioritet på 10 000 kr. i kreditforening, sparekasse eller lignende institution; og denne prioritet skal forrentes og afbetales efter normale regler for sådan prioritering, medens det efterfølgende statslån på 14 000 kr., der fremtræder som et samlet statslån, skal afdrages med ½ pct. halvårlig. Vi lægger megen vægt på den tanke, vort forslag rummer, at det tilbageblevne statslån skal være et samlet lån, idet vi mener, det skaber betydelige muligheder for at lette og desuden billigere administrationen.

Jeg tror, man vil indrømme, at vore ændringsforslag i betragtning af forholdene rummer ganske gode vilkår i sammenligning med anden långivning. Vi finder det naturligt, at hvor der ikke er sket overdragelse til børn, svigerbørn eller efterlevende ægtefælle, skal der erlægges et ekstraordinært afdrag på lånet. Dette forslag tilsigter faktisk at normalisere lovgivningen mest muligt; det er noget, der meget ofte er indført ved anden form for overdragelse af lån.

I betragtning af, hvor vanskeligt det ofte er at finde en kvalificeret køber, har vi ønsket indsat en bestemmelse om, at hvis låntageren overgår til andet erhverv end normalt forefaldende arbejde på landet, kan statens jordlovsudvalg fastsætte, at resthovedstolen forrentes med 2½ pct. halvårlig. Det er mange steder vanskeligt at finde en kvalificeret køber, fordi der bliver brug for færre landarbejdere, og fordi en række af disse ejendomme er bygget for nær ind mod byen. Vi mener derfor, denne bestemmelse er på sin plads, ligesom vi finder det rimeligt, at udvalgets afgørelse skal kunne indankes for landbrugsministeren.

Vort forslag berører ikke — sådan som nogle måske, når de hører det omtalt, kunne forledes til at tro — de nuværende låntagere, men udelukkende de fremtidige. Vi mener, det må være naturligt, at der tilstræbes en vis lighed imellem dem, der selv sørger for bolig, og dem, der som her får lån. Det er de samme bestræbelser, som bortset fra det rent sociale område gør sig gældende i anden boliglovgivning, og vi kan ikke se det store formål i at skabe meget billige vilkår for ganske få. Vi mener, at dette ændringsforslag, under hensyn til, at lønnen er steget, er